

ELŐTERJESZTÉS

Szomor Község Önkormányzatának

2023. május 30-i ülésére

Tárgy: Beszámoló a Szomor Községi Önkormányzat 2022. évi gyámhatósági tevékenységéről.

Előterjesztő: Nagy György
polgármester

2023.

Értékelés a helyi önkormányzat által 2022. évben végzett gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatok ellátásáról

Tisztelt Képviselő-testület !

A gyermekek védelméről és a gyámhatósági igazgatásról szóló 1997.évi XXXI. tv. 96.§. /6/ bekezdése szerint „A települési önkormányzat és állam fenntartói feladatainak ellátására a Kormány rendeletében kijelölt szerv a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról minden év május 31-éig - a külön jogszabályban meghatározott tartalommal - átfogó értékelést készít. Az értékelést - települési önkormányzat esetén a képviselő-testület általi megtárgyalást követően - meg kell küldeni a gyámhatóságnak. A gyámhatóság az értékelés kézhezvételétől számított harminc napon belül javaslattal élhet a települési önkormányzat, illetve állam fenntartói feladatainak ellátására a Kormány rendeletében kijelölt szerv felé, amely hatvan napon belül érdemben megvizsgálja a gyámhatóság javaslatait és állásfoglalásáról, intézkedéséről tájékoztatja.”

A települési önkormányzat átfogó értékelésének tartalmi követelményeit a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX. 10.) Kormányrendelet 10. számú melléklete határozza meg. A jogszabályban meghatározott tartalmi követelmények alapján az önkormányzat gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról az alábbiakban számolok be:

I. A település demográfiai mutatói:

- állandó lakosok száma:	1108 fő
ebből:	
0-5 éves gyermekek száma:	29 fő
6-13 éves gyermekek száma:	89 fő
14-17 éves gyermekek száma:	51 fő
gyermekek száma összesen:	169 fő

II. Az önkormányzat által nyújtott pénzbeli, természetbeni ellátások biztosítása:

a./ Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény:

A jegyző megállapítja a gyermek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságát, amennyiben a gyermeket gondozó családban az egy főre jutó havi jövedelem összege, és a család vagyona a jogszabályban meghatározott értéket nem haladja meg. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapításának célja annak igazolása, hogy a gyermek szociális helyzete alapján jogosult

- a) a gyermekétkeztetés normatív kedvezményének,
- b) meghatározott természetbeni támogatásnak,
- c) a külön jogszabályban meghatározott egyéb kedvezményeknek az igénybevételére.

A b) pontban meghatározott természetbeni támogatás azt jelenti, hogy a jegyző annak a gyermeknek, fiatal felnőttnek, akinek a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsága a tárgyév augusztus 1-jén fennáll, a tárgyév augusztus hónapjára tekintettel, illetve, ha a kedvezményre való jogosultság a tárgyév november 1-jén is fennáll, a tárgyév november hónapjára tekintettel pénzbeli támogatást nyújt (2022. évben gyermekenként 6.000 Ft értékben) készpénzben.

- támogatásban részesült gyermekek száma: 2 fő
- az év során megszüntetett támogatások száma: 0 fő

A 2022. december 31-én rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesített családok száma a gyermekek száma szerint:

1 gyermek	2 gyermek	3 gyermek	4 vagy 5 gyermek	6 vagy több gyermek	Összesen
0	1	0	0	0	1
Ebből: gyermekét egyedülállóként nevelő szülő					
0	0	0	0	0	1

A 2022. december 31-én rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermekek száma életkor szerint:

6 éves kor alatt	7-14 éves	15-18 éves	19-	Összesen:
0	1	1	0	2
Ebből tartósan beteg, fogyatékkal élő gyermek:				
0	0	0	0	0

A következő táblázatban a 2022. december 31. napján rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesült gyermekek száma látható, akik e jogosultságuk megállapításakor - a nyugdíjminimummal számolva (28.500,- Ft) - az alábbi egy főre jutó jövedelemmel rendelkező családban éltek:

Egy főre jutó jövedelem a családban a nyugdíjminimumhoz (28.500 Ft/hó) viszonyítottnak	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermekek száma (fő)
A nyugdíjminimum felét nem éri el	0
A nyugdíjminimumot felét eléri, de annak a összegét nem haladja meg	0
Nyugdíjminimum legkisebb összegét eléri, de annak 135%-át nem haladja meg	2
A nyugdíjminimum összegének 130%-át meghaladja, de annak 140 %-át nem haladja meg	0
Összesen:	2

b.) Kiegészítő gyermekvédelmi támogatás:

Erre a pénzbeli ellátásra a Gyvt. rendelkezései szerint az jogosult, aki - a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek családba fogadó gyámjával kirendelt hozzátartozója, - aki a gyermek tartására köteles, és nyugaltságban, korhatár előtti ellátásban, szolgálati járandóságban, balett művészeti életjáradékban, átmeneti bányászjáradékban, megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban, időskorúak járadékában vagy olyan ellátásban részesül, amely a nyugdíjszerű rendszeres szociális ellátások emeléséről szóló jogszabály hatálya alá tartozik.

Ilyen típusú támogatás megállapítására – az arra való jogosultság hiánya miatt – 2022-ben nem került sor.

c./ Önkormányzati segély és települési támogatás

A szociális ellátórendszer 2015. március 1. napján bekövetkezett átalakításával a megnövekedett anyagi terhek enyhítése céljából újabb támogatási formaként megjelent a rendkívüli élethelyzetben adható települési támogatásként a krízistámogatás és az eseti támogatás. A Krízistámogatás összege egy naptári éven belül ugyanaz a személy legfeljebb az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének hétszereséig

részesíthető. Az eseti támogatás összege egy naptári éven belül ugyanaz a személy legfeljebb az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének háromszorosáig részesíthető.

A Szomor községben állandó lakóhellyel rendelkező és életvitelszerűen a községben élő szülők gyermekei után, akik nappali rendszerű gimnáziumi, középiskolai tanulmányokat folytatnak, egyszeri 10.000 Ft összegű iskoláztatási támogatás nyújt. A támogatási kérelem egyetlen feltétele az iskolalátogatási igazolás.

A támogatást nagy számban vették igénybe a szülők.

d) A hátrányos helyzet / halmozottan hátrányos helyzet vizsgálata és megállapítása

A Gyvt. 67/A.§ (1)-(2) bekezdése az alábbiak szerint rendelkezik: „(1) Hátrányos helyzetű az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az alábbi körülmények közül egy fennáll:

a) a szülő vagy a családba fogadó gyám alacsony iskolai végzettsége, ha a gyermeket együtt nevelő mindkét szülőről, a gyermeket egyedül nevelő szülőről vagy a családba fogadó gyámról – önkéntes nyilatkozata alapján – megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor legfeljebb alapfokú iskolai végzettséggel rendelkezik,

b) a szülő vagy a családba fogadó gyám alacsony foglalkoztatottsága, ha a gyermeket nevelő szülők bármelyikéről vagy a családba fogadó gyámról megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (a továbbiakban: Szt.) 33.§-a szerinti aktív korúak ellátására 6 jogosult vagy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésének időpontját megelőző 16 hónapon belül legalább 12 hónapig álláskeresőként nyilvántartott személy,

c) a gyermek elégtelen lakókörnyezete, illetve lakáskörülményei, ha megállapítható, hogy a gyermek a településre vonatkozó integrált városfejlesztési stratégiában szegregátumnak nyilvánított lakókörnyezetben vagy félkomfortos, komfort nélküli vagy szükséglakásban, illetve olyan lakáskörülmények között él, ahol korlátozottan biztosítottak az egészséges fejlődéshez szükséges feltételek.

(2) Halmozottan hátrányos helyzetű

a) az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az (1) bekezdés a)-c) pontjaiban meghatározott körülmények közül legalább kettő fennáll,

b) a nevelésbe vett gyermek,

c) az utógondozói ellátásban részesülő és tanulói vagy hallgatói jogviszonyban álló fiatal felnőtt.

” Településünkön a 2021. december 31-én nyilvántartott 2 rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek közül 0 fő hátrányos helyzetű és 0 fő halmozottan hátrányos helyzetű volt. A gyermekek számára a hátrányos helyzet/halmozottan hátrányos helyzet megállapítása számos többletkezdményre biztosít jogosultságot. Ilyen jogosultság például az, hogy: minden esetben ingyenes a hátrányos, vagy a halmozottan hátrányos helyzetű tanuló részére az első alapfokú művészetoktatásban való részvétel, ök térítési díjat nem fizetnek; amennyiben az általános iskola a felvételi kötelezettsége teljesítése után további felvételi, átvételi kérelmeket is teljesíteni tud, előnyben kell részesítenie a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekeket, tanulókat; a www.felvi.hu honlap tájékoztatása szerint minden képzési területen, tehát az alapképzésben, az osztatlan képzésben, a mesterképzésben és a felsőoktatási szakképzésben a felvételi eljárás során többletpont adásával előnyben kell részesíteni azt a jelentkezőt, aki a hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetét megfelelően igazolja; a hátrányos és a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, tanulók iskolai sikeressége érdekében óvodai fejlesztő programot, valamint képesség-kibontakoztató és integrációs felkészítést kell szerveznie az óvodának, iskolának. A programokban megvalósuló tevékenységek az együttnevelés, az egyéni tanulástámogatás, a szülőkkal való kapcsolattartás és az intézményfejlesztés; a középfokú oktatási intézményekbe történő bejutás, a sikeres továbbtanulás érdekében a hátrányos és a halmozottan hátrányos helyzetű, köztük a roma tanulókat célzó Útravaló-MACIKA Ösztöndíj programba való bekerülés lehetősége; az Arany János Tehetséggondozó Program, az Arany János Kollégiumi Program és az Arany János Kollégiumi-Szakiskolai Program az érettségi megszerzéséhez és a felsőfokú tanulmányok folytatásához szükséges felszereléshez, a sikeres szakmaszerzéshez nyújt tanulási, szociális egészségügyi támogatást a hátrányos, és a halmozottan hátrányos helyzetű, valamint a rászoruló tanulók számára, kollégiumi elhelyezéssel; a hátrányos, vagy a halmozottan hátrányos helyzetű gyermek és családja jogosult arra, hogy a kedvezményekről tájékoztatást, és a támogatások igénybevételéhez segítséget kapjon a gyermekjóléti szolgálattól. A 2021-ben a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő családok közül hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermeket nevelő család nincsen.

f) A Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjpályázat

A Képviselő-testület 2022-ben is úgy döntött, hogy csatlakozni kíván a Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjprogramhoz, ezért a 2022. évi költségvetésében is biztosít forrást erre a célra. A 2021. évben kiírt pályázatunk kapcsán már ismert volt a felsőoktatásban tanulók, illetve a végzős középiskolások előtt az így elnyerhető támogatás lehetősége. A 2022 őszén kiírt ösztöndíj programban 4 pályázót támogatott az önkormányzat. Az „A” típusú pályázatot benyújtó felsőoktatásban tanuló diákok összesen 300 E Ft összegű pénzbeli támogatásra szerzett jogosultságot. A megítélt támogatásokat tíz jogosultsági hónapra két ízben utalja az önkormányzat.

g./ Gyermekétkeztetés kedvezménye:

Településünkön a gyermekétkeztetést évek óta Szomor Község Önkormányzatának főzőkonyhája látja el. A következőkben ismertetjük a tanév/nevelési év megkezdésekor hatályos 151. § (5) bekezdését, melyből kiderül, hogy a szülők milyen jogcímenek igényelhetnek kedvezményt intézményi gyermekétkeztetésben résztvevő gyermekük részére.

„Gyvt. 151. § (5): A gyermekétkeztetés során az intézményi térítési díj 100%-át normatív kedvezményként kell biztosítani (a továbbiakban: ingyenes étkezés)

- a) a bölcsődei ellátásban vagy óvodai nevelésben részesülő gyermek után, ha
- aa) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül,
- ab) tartósan beteg vagy fogyatékos, vagy olyan családban él, amelyben tartósan beteg vagy fogyatékos gyermeket nevelnek,
- ac) olyan családban él, amelyben három vagy több gyermeket nevelnek,
- ad) olyan családban él, amelyben a szülő nyilatkozata alapján az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg a kötelező legkisebb munkabér személyi jövedelemadóval, munkavállalói, egészségbiztosítási és nyugdíjárulékkal csökkentett összegének 130%-át, vagy ae) nevelésbe vették;
- b) az 1-8. évfolyamon nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló után, ha
- ba) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül, vagy
- bb) nevelésbe vették;
- c) azon a) és b) pont szerinti életkorú, rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek után, akit fogyatékos gyermekek számára nappali ellátást nyújtó, az Szt. hatálya alá tartozó intézményben helyeztek el;
- d) az 1-8. évfolyamon felül nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló után, ha
- da) nevelésbe vették, vagy
- db) utógondozói ellátásban részesül.

(5a) A gyermekétkeztetés során az intézményi térítési díj 50%-át normatív kedvezményként kell biztosítani (a továbbiakban: kedvezményes étkezés)

- a) az 1-8. évfolyamon felül nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló után, ha rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül;
- b) az 1-8. és az azon felüli évfolyamon nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló után, ha olyan családban él, amelyben három vagy több gyermeket nevelnek, feltéve, hogy az (5) bekezdés b) pont ba) alpontja alapján a tanuló nem részesül ingyenes étkezésben;
- c) az (5) bekezdés b) és d) pontja szerinti életkorú, tartósan beteg vagy fogyatékos gyermek után, feltéve, hogy az (5) bekezdés b)-d) pontja alapján a gyermek nem részesül ingyenes étkezésben.

(5b) Az ingyenes vagy kedvezményes étkezés jogosultsági feltételeinek fennállását a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások és gyermekvédelmi szakellátások térítési díjáról és az igénylésükhöz felhasználható bizonyítékokról szóló kormányrendeletben foglaltak szerint kell igazolni.

(6) A normatív kedvezmény csak egy jogcímen vehető igénybe.

Szomoron a gyermekétkeztetést havonta átlagosan 110 gyermek vette igénybe.

A 2022-es évben az étkeztetésben bevezetésre került a diabetikus étkeztetés, azonban még egy gyermek szülei sem igényelték az ellátást.

III. Az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátások bemutatása

A Gyvt. 94. § (1)-(2) bekezdései alapján a települési önkormányzat feladata a gyermekvédelem helyi ellátó rendszerének kiépítése és működtetése, az önkormányzat területén lakó gyermekek ellátásának megszervezése. A települési önkormányzat a Gyvt.-ben foglaltak szerint biztosítja a személyes gondoskodást nyújtó alapellátások keretében a gyermekjóléti szolgáltatást, a gyermekek napközbeni ellátását, a gyermekek átmeneti gondozását, szervezi és közvetíti a máshol igénybe vehető ellátásokhoz való hozzájutást.

Szomor Község Önkormányzata a Gyvt. 39-40. §-aiban rögzített gyermekjóléti szolgáltatási feladatait 2015-ben is az Tatabányai Többcélú Kistérségi Társulása fenntartásában működő Tatabányai Járási Egyesített Szociális Intézmények Család és Gyermekjóléti Központ által, az intézmény Tatabánya, Platán tér 4. sz. alatti telephelyén, társulás keretében biztosította.

a./ Gondozott létszám alakulása 2020-ban:

Gondozási esetek:

Család:

Gyermek: 7

Ebből:

Esetkezelés: 3 gyermek

4 felnőtt

Alapellátás: 1 gyermek

Védelembevétel 1 gyermek

Nevelésbe vétele nem volt

b./ A gyermekek veszélyeztetettségének okai:

- anyagi (megélhetési, lakhatással összefüggő) gondok
- gyermeknevelési nehézségek
- közoktatási törvény megsértése
- magatartászavar, teljesítményzavar
- családi konfliktus
- a szülők vagy a családok életvitele (alkoholizmus, munkanélküliség)

c./ Várandós anyák gondozása:

A magzati élet védelméről szóló 1992. évi LXXIX. törvény 2.§. (3) bek. e./ pontja szerint a helyi önkormányzat a gyermekjóléti és gyermekvédelmi ellátások biztosításával segíti a várandós anyát és családját a születendő gyermek vállalásában és felnevelésében. A jogszabály szerint ennek a feladatnak a címzettje a képviselő-testület.

A jelzőrendszer tagjai közül a védőnő az a személy, aki ezt a munkát koordinálja az önkormányzat, valamint a családsegítő és gyermekjóléti szolgálat felé.

A 2022-es évre vonatkozóan a várandós anyák száma 3 fő volt.

0-6 éves korú gyermekek száma: 29 fő.

A Védőnő a 2022-es év folyamán nem élt jelzéssel a gyámhatóság felé.

d./ Családjából kiemelt gyermek szüleinek gondozása:

A községből átmeneti nevelésbe nem került gyermek.

e./ Családba fogadás

A 2022-es évben nem történt.

f.) Apa adatai nélkül anyakönyvezett gyermekek száma:

0 fő

g./ Jelzőrendszer tagjaival való együttműködés tapasztalatai:

Községünkben a jelzőrendszer tagjai: családgondozók, közoktatási intézmény vezetője, pedagógusai, iskolaigazgató, háziorvos, gyermekorvos, védőnő, rendőrség körzeti megbízottja. Elmondhatom, hogy községünkben a jelzőrendszer tagjaival a kapcsolat jó, a jelzőrendszer megfelelően működik. A következő évben is folytatni kell a példaértékű együttműködéssel megvalósuló gyermekvédelmi tevékenységet.

Az éves jelzőrendszeri értékelés megtörtént.

Az értékelés alapján feladatok a gyermek családjában történő nevelkedésének segítése érdekében: A gyermekeket és szüleiket tájékoztatja jogairól, kötelességeikről, az igénybe vehető ellátásokról, támogatási formákról, szolgáltatásokról. A személyes tájékoztatás mellett a Családsegítő szolgálat és Gyermekjóléti Központ családgondozással, gyakori családlátogatás során történő beszélgetés által nyújt segítséget klienseinek a napi problémáik megoldásában. Hivatalos ügyeik intézésének elősegítése miatt a Családsegítő Szolgálat segítségét ajánlja fel ügyfeleinek.

Természetbeni támogatásként lehetősége van élelmiszer adományok, ruha, cipő, bútor stb. közvetítésére.

h./ Gyermekek napközbeni ellátásának, gyermekek átmeneti gondozásának biztosítása, ezen ellátások igénybevétele, s az ezzel összefüggő tapasztalatok:

A Gyvt. 41.§ (1) bekezdése értelmében azoknak a gyermekeknek a részére kell megszervezni a gyermekek napközbeni ellátásaként az életkoruknak megfelelő nappali felügyeletet, gondozást, nevelést, foglalkoztatást és étkeztetést, akik családban élnek, de akiknek a szülei, nevelői, gondozói, a munkavégzésük, a munkaerőpiaci részvételt elősegítő programban, képzésben való részvételük, betegségük vagy egyéb ok miatt a napközbeni ellátásukról nem tudnak gondoskodni. A napközbeni ellátás keretében biztosított szolgáltatások időtartama lehetőleg a szülő munkarendjéhez igazodik. A települési önkormányzat a gyermekjóléti alapellátás keretében a gyermekek napközbeni ellátásának formái közül a Napközi Otthonos Óvoda intézményben gondoskodik a gyermekek óvodai neveléséről.

i./ Átmeneti gondozás

A gyermekek átmeneti gondozását (Gyvt. 45. §) a szülői felügyeletet gyakorló szülő kérelmére ideiglenes jelleggel, teljes körű ellátással kell biztosítani, ha a szülő egészségügyi körülménye, életvezetési problémája, indokolt távolléte vagy más akadályoztatás miatt a gyermek nevelését a családban megoldani nem tudja. Az önkormányzat a gyermekek átmeneti gondozását az Tatabányai Önkormányzat fenntartásában működő Családok Átmeneti Otthonában és Gyermekek Átmeneti Otthonában biztosítja, abban az esetben, ha a szülő a fenti okokból a gyermeke nevelését a családban nem tudja biztosítani. 2021-ben nem került sor a szolgáltatás igénybevételére.

IV. A felügyeleti szervek által gyámhatósági, gyermekvédelmi területen végzett szakmai ellenőrzések tapasztalatainak, továbbá a gyermekjóléti szolgáltató tevékenységet végzők működését engedélyező hatóság ellenőrzésének tapasztalatai

2022-es évben szakmai ellenőrzés nem volt.

V. A jövőre vonatkozó célok meghatározása a Gyvt. előírásai alapján

Szomor Község Önkormányzatának továbbra is gondoskodni kell a pénzbeli és a természetbeni ellátások pénzügyi fedezetének, valamint a személyes gondoskodás különböző formáit nyújtó önkormányzati intézmények (óvoda) működési feltételeinek folyamatos biztosításáról, továbbá a gyermekétkeztetésről.

VI. A gyermekkorú és a fiatalkorú bűnelkövetők számának, az általuk elkövetett bűncselekmények számának, továbbá a bűnelkövetés okainak bemutatása

2021-ben bűncselekményt elkövetett gyermekkorúról, illetve fiatalkorúról nem volt tudomása hatóságunknak.

VII. Civil szervezetek közreműködése

A településen jelen lévő civil szervezetek a gyermekek, a fiatalok körében elsősorban szabadidős programok szervezésében és megvalósításában vesznek részt. A szabadidős programok többsége sport jellegű, de kulturális és olyan programok is fellelhetők közöttük, amelyek a gyermekek tanulásának ösztönzéséhez, értékeléséhez is hozzájárulnak. Köszönetünket fejezzük ki a civil szervezeteknek és mindazoknak, akik részt vállaltak a gyermekekért, az ifjúságért végzett munkában. Együttműködő közreműködésükre a jövőben is számítunk, hiszen a jövő nemzedékéért közös a felelősségünk.

Kérem a beszámolóm szíves tudomásul vételét és elfogadását.

Szomor, 2023. május 10.

Mike Hajnalka
jegyző